

Громадська організація

МАЙДАН СТРИЙЩИНИ

БУДЬ АКТИВНИМ: ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ТЕБЕ

«Усіма силами захищай українську мову, вона те єдине, що робить тебе українцем. В українській державі не може бути іншої державної мови». (Десять заповідей Небесної Сотні)

*«Чому я захотів стати волонтером? На це є дві причини?
По-перше, щоб бути хоча б трошки подібним на тих воїнів, які боронять нашу Державу.
По-друге, щоб хоча б чимось допомогти людям, які потребують допомоги»*

*(Член молодіжної спільноти «Бойові бджоли», волонтер ГО
«Майдан Стрийщини»)*

Лютий 2016 року

**Відкритий лист Президентові України
Порошенку Петру Олексійовичу**

**Шановний Петре Олексійовичу,
пане Президенте України (Гаранте)!**

Українська мова вже і зараз реально потребує і нашої, і Вашої допомоги!

Сьогодні модно перейматися долею української мови в історії. Здивовано усвідомлюємо: **МОВА** українська вижила! Дозволимо собі порівняти нашу мову з волошкою в житті: як не намагаються аграрії позбутися того синьоокого дива, а воно однаково проростає – одних тішить, інших дратує. Скільки не винищували, не забороняли, не зневажали, не «окультурювали» ту Українську Україну, а **ВОНА** виживає!

Нажаль і сьогодні обрано дуже потужний засіб руйнування підвалин української мови. Не заборона, бо тоді в нас прокидається дух протесту. Не приниження, бо тоді ми наполегливо пишаємося. Не винищення, бо проявляється жага відродження. Ідеться про так звану толерантність, що межує із елементарною байдужістю.

2014 рік. Ще до війни. Ще до Небесної Сотні. Ще національне піднесення і єдність. Ще ... можна толерантно ставитися до хоч російськомовних, але ж українців.

2015 рік. Уже Небесна Сотня. Уже війна – АТО. Уже москвини зазомбовані. Уже знедолені біженці з Донеччини та Луганщини...

2016 рік. Зараз перемир'я. Але ж насправді війна триває. Зараз вшановуються Герої, але ж насправді мало хто покараний за злочини. Зараз стільки говоріння про нашу українськість, але ж насправді московською мовою.

Щиро тішимося, коли довідуємося про людей, що усвідомили потребу, живучи в Україні, засвоїти українську мову. Такі з'явилися і серед наших приятелів та знайомих. Але ж їх - одиниці!

А Львів русифікується і розмальовується англійськими назвами прискореними темпами, демонструючи заїжджим запопадливу гостинність. Попри те, що Київ не поспішає українізуватися (27% говорять українською).

А телебачення найцікавіші проекти пропонує мовою окупанта або двома мовами, українською та московською, ставлячи їх поруч.

Офіційні органи продовжують узаконювати двомовність, залишаючи чинною чужомовну документацію (додаємо бланк однієї із реєстраційних заяв). Дублюється і поширюється московською мовою інформація в діловодстві. І знову проявляється демократична «толерантність», що впевнено перетікає у байдужість. Вважаємо, що необхідно звільнити всіх чиновників, що не володіють державною мовою, чим сприяють подальшій русифікації, бо їх підлеглі мусять із ними спілкуватись і готувати документи московською.

Видавати указ про проведення в країні року іноземної мови в той час, коли рідна в ній принижена, має мізерні проценти використання в засобах масової інформації — на телебаченні

(30%), радіо (4,9 % - пісень українською), у пресі (журнали – 9,9 %, газети – 29,5%), інтернеті, у виданні книг (55 %), в армії, у сфері бізнесу й обслуговування (47 %), а також у більшості великих міст, — це, вибачте, демонстрація зневаги до власного народу, прихована за намаганням долучити його до сучасного глобалізованого світу.

Висока культура в тому, щоб шанувати всі народи, всіх людей, схилитися перед усіма матерями. На нашу думку дбати про чужу мову, коли рідна українська обмежена «законом ківалова-колесніченка», - стратегічна помилка.

Спершу треба розуміти причини, чому хтось «не може» говорити українською: можливо особа не мала потреби навчитися... Може її треба виправдати і поспівчувати... І врешті-решт, яка різниця, якою мовою говоримо, головне, щоб людина була хороша! Але ж ХОРОША людина не спиняється в саморозвитку, а вдосконалюється, вчиться, дізнається, працює, дбаючи і про себе, і про громаду.

Варта уваги думка, виявлена у статті представника Донецького національного університету економіки й торгівлі Перекрестова М.: «Громадяни кожної держави мають мовні обов'язки, що полягають у захисті та збереженні рідної мови. Захист рідної мови – найприродніший, найлегший і найнеобхідніший спосіб національного відродження і самоутвердження. Володіння рідною мовою – не заслуга, а обов'язок справжніх патріотів».

А так виглядає, що українським «патріотам» просто ліньки і байдуже!!! Навіщо «заморочуватися»? Російськомовним українцям важливіше нині вивчати англійську – до Європи ж

хочемо! А чи заслужили ми жити в європейській спільноті, якщо не вміємо або не хочемо знати, вивчати і відстоювати своє українське. Ким ми будемо в Європі?

Ми хочемо бути вартісними, цілісними українцями. Хочемо розуміти англійську, польську, французьку, московську (бо мову ворога треба знати),...А ЖИТИ, ДУМАТИ, МРІЯТИ хочемо УКРАЇНСЬКОЮ і бути ЩАСЛИВИМИ в Україні.

Просимо вжити рішучих заходів щодо виконання ще чинних сьогодні законів України з питань мовної політики та ініціювання нових, покликаних утверджувати права державної української мови.

Будьте патріотом своєї України –
захищайте УКРАЇНСЬКУ МОВУ!

21 лютого 2016 року

*Члени громадської організації «Майдан Стрийщини»,
голова ГО «Майдан Стрийщини» Вікторія Коцур
вчителі української мови Стрийської гімназії
ім. Андрея Шептицького*

Історично-літературна зустріч, академія до міжнародного дня рідної мови

**«О, рідна мовонько, о, мово!
В тобі від Бога кожне слово!»**

І найперше було
Слово
І розмовляли квіти
І цвів мак
Україною
І йшли віки
І були українці
І створилося
Слово
Українське...

Степан Сапеляк

21 лютого 2016 року в Народному домі м. Стрия за ініціативи ГО «Майдан Стрийщини» відбулася важлива знакова зустріч із письменником, президентом Історичного клубу «Холодний Яр», академіком Академії наук вищої освіти України, дослідником історії Визвольної боротьби українського народу 1-ї пол. ХХ

ст. РОМАНОМ КОВАЛЕМ, а також із кобзарем, заслуженим артистом України ТАРАСОМ СИЛЕНКОМ.

Роман Коваль, презентуючи свої книги «Похід Болбочана на Крим» та «“Подєбрадський полк” Армії УНР», також торкнувся теми часів отаманів на Україні.

Особливо важливою стала зустріч письменника та кобзаря з молодим поповненням, козаками Стрийського гарнізону. Роман Коваль представив свої книги про отаманів та борців за самостійність України 1917 – 1920 р. р. Молоді вояки Стрийського гарнізону

почули про переможні походи козаків, про звичаї та мужність запорожців, про відповідальність старшин за кожне козацьке життя. Кобзар Тарас Силенко доповнював розповіді чудовими піснями про відомі в історії подвиги козаків.

Академічну частину зустрічі провадили вчитель української мови Стрийської школи № 4 Оксана Федько та учні 10 класу цієї школи. В програмі творчої зустрічі виступали: артистка Львівського національного академічного театру

опери та балету ім. Соломії Крушельницької МАР'ЯНА МАЗУР, Стрийський камерний хор ім. М. Вербицького, Теодора Савчинська - Латик – член Національної спілки письменників України, член Союзу українок.

Стрияни були приємно здивовані, що в ролі ведучих чистою українською мовою до них промовляли тимчасово переселені з Луганська та Євпаторії. А діти, які щебетали українські вірші, проживали раніше в Маріуполі та Криму.

Автори книги «“Подєбрадський полк” Армії УНР» – Роман Коваль і Віктор Моренець – уже презентували її в Мюнхені, Празі, Будапешті, у школі ім. Михайла Гаврилка в с. Козьовій на Львівщині, в Інституті українознавства в Києві, Луцькому технічному університеті, на історичному факультеті Волинського східноукраїнського національного університету, в Ковельській районній бібліотеці, в бібліотеці ім. Миколи Реріха в Києві, Національній бібліотеці ім. Володимира Вернадського та Освітній асамблеї.

19 – 22 лютого 2016 р. в Галичині також відбулися презентації цього нового видання Історичного клубу “Холодний Яр”, що побачило світ у серії “Видатні українці”, а саме в м. Болехів, м. Моршин, м. Дрогобич та м. Львові. Роман Коваль також цікавий тим, що вже більше 20 років безпосередньо причетний до видання газети «Незборима нація».

16.00
21 ЛЮТОГО
2016

М. СТРИЯ
НАРОДНИЙ ДІМ
ВУЛ. НАРОДНА, 8

ГО МАЙДАН СТРИШЧИНИ
АКАДЕМІЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ РІДНОЇ МОВИ

**О РІДНА МОВОНЬКО,
О МОВА,
В ТОБІ ВІД БОГА
КОЖНЕ СЛОВО!**

- Історично – літературна зустріч із Президентом Історичного клубу «Холодний Яр» академіком Академії наук вищої освіти України **РОМАНОМ КОВАЛЕМ**
- Гість Стрия – кобзар, заслужений артист України **ТАРАС СИЛЕНКО**
- Презентація «Дзвенить струмочком рідна мова»
- Презентація «Як мову нашу країни й убивали»
- Виступ артистки Львівського національного академічного театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької **МАР'ЯНИ МАЗУР**
- Виступ Стрийського камерного хору ім. М. Вербицького

Героям Небесної Сотні присвячується

А сотню вже зустріли небеса..
Летіли легко, хоч Майдан ридав...
І з кров'ю перемішана сльоза....
А батько сина ще не відпускав..
Й заплакав Бог, побачивши загін:
Спереду – сотник ,молодий, вродливий
І юний хлопчик в касці голубій,
І вчитель літній-сивий-сивий..
І рани їхні вже не їм болять...
Жовто-блакитний стяг покрив їм тіло...
Як крила ангела, злітаючи назад,
Небесна сотня в вирій полетіла...
Людмила Максимлюк (21.02 2014)

Ті події
назавжди увійдуть в
історію українського
народу як символ єдності,
братерства та героїзму.
Саме Революція Гідності
дала напрямок руху до
змін у суспільстві та
переосмислення життєвих
цінностей. Ми заплатили

надзвичайно високу ціну і повинні продовжити справу Героїв Майдану, спочатку, щоб змінити СЕБЕ, а потім і Україну в цілому. Це потрібно робити заради тих, хто на Майдані втратив свого батька, брата чи сестру, сина чи доньку, вшановуючи тих, хто віддав за це найдорожче - своє життя...

18 лютого минуло два роки після тих трагічних і водночас героїчних подій у Києві. Цього дня, 18 лютого 2016 року, Стрий вшановував Небесну Сотню. День розпочався Службою Божою за Андрієм Корчаком, зустріччю з учнями школи, де навчався Андрій та панахидою з покладанням квітів на могили героїв України, Героїв Небесної Сотні Андрія Корчака та Юрія Дяковського.

Народний Дім зустрів усіх «вогнем пам'яті», що горів у юних руках пластунів. З фотографій на стінах дивилась Небесна Сотня. Зал та балкон Народного Дому були вщерть заповнені глядачами різного віку. Переважно це була шкільна молодь міста та району, а також студенти стрийських закладів професійно-технічної освіти. Сценарій, розроблений ведучими свята Анною Соболевською та Олегом Медюхом, мав на меті донести саме їм цю сторінку історії України. Адже саме молодь почала Євромайдан та стала рушійною силою у поваленні антиукраїнського режиму Януковича. Зі сцени лунали спогади очевидців, цитати журналістів, пісні та поезія. Молодь в залі, тамуючи подих, спостерігала за моторошними кадрами з Майдану, а яскравий виступ Народного колективу танцю «Стрияночка» із постановкою про Героїв Небесної Сотні розчулив до сліз та сколихнув зал довгими оваціями. Така реакція говорить про правильні життєві цінності нашої молоді.

Того дня зі сцени звучали пісні різних жанрів і стилів, а вік виконавців різнився. Зокрема учасниками заходу були Стрийський муніципальний камерний чоловічий хор «Каменярь» та молодий

гурт DiZeX BAND, стрийські пластуни, виконавиця Марічка Пак та боєць Нічної Варти Майдану Зеновій Медюх. Єднання поколінь на сцені, як і на Майдані, було символічним.

Окремою сумною смугою стали спогади про Андрія Корчака з вуст його сестри та Юрія Дяковського з вуст його мами. У фільмі вони були сповнені оптимізму та віри у перемогу. Андрій Корчак та Юрій Дяковський доповнили своїми вчинками сторінки героїчної історії нашого міста, бо захищали свій край, свою ідею, традиції і культуру.

Особлива подяка молодіжній спільноті «Бойові бджоли». З допомогою свого координатора Анни Соболевської вони активно долучились до підготовки та організації заходу та гідно представили свій номер на сцені.

Після закінчення вшанування відбувся флешмоб на Майдані. Знову звучали патріотичні пісні у виконанні «Каменяра». Згадали прізвища всіх ідентифікованих загиблих Героїв Майдану. Лунали як заклик до кожного з нас «ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!», а слово МАЙДАН, викладене зі свічок, несло єдину ідею – ПАМ'ЯТАЄМО! Коли стемніло, молодь запустила небесні ліхтарики під врочистий салют наших воїнів. Один із ліхтарів довго опирався і відмовлявся злітати. Лише після звернення: «Андрійку, прийми нашу шану», він повільно здійнявся в небеса...

Матеріал підготував Олег Медюх

Стрияни з Майдану

18 лютого 2014 року на мирну ходу до Верховної Ради у складі 3-ої Сотні Самооборони Майдану вирушили наші стріяни: Андрій Корчак, Михайло Скоропад, Іван Бриковський, Роман Матвійців, Любомир Роскіп, Віталій Чернецький, Михайло Павлів, Роман Мірчук, Мирослав Сирватка та інші. Андрій Корчак загинув. Михайла Павліва і Романа Мірчука «беркутівці» загнали в один з будинків і заблокувавши їх разом з іншими людьми на сходовій клітці по-звірячому били кийками. У хлопців були поламані ребра. Віталія Чернецького від кулі врятував мобільний телефон у нагрудній кишені. Його було врятовано нардепами.

Ми зустріли Віталія з перев'язаною головою вранці 19-ого лютого. У Народний Дім його привіз водій фонду «Добре серце». Машина одразу ж повернула на Київ, а Віталія було доправлено в районну лікарню. На території антимайдану в руках тітушок опинився наш найстарший майданівець Михайло Скоропад. Три дні ми в штабі не знали нічого про долю чоловіка. Не знали, чи живий. А його стурбованій дружині, яка дзвонила в штаб, лише повторювали: мабуть розрядився телефон... Пана Михайла по-звірячому били. Коли його прийняли в травматологічне відділення Стрийської ЦРЛ, все тіло було червоно-чорно-синє. Він згадував, що особливо запам'ятав, коли лежав у наметі в Маріїнському парку серед тіл, а жінка-антимайданівка жорстоко била по тілам і обличчям убитих і поранених каблуками своїх чобіт.

В цей же день, 18-ого лютого були поранені на різних барикадах Майдану наші земляки: Мартин Стусяк, Олег Панькевич, Орест Трембіцький, Степан Данилюк, Ігор Гойнець, Нестор Ільницький, Юрій Пекуш, Роман Матвійців.

«Обніміться, брати мої, молю вас, благаю...»
Т.Г. Шевченко

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

1. Усіма силами захищай українську мову, вона те єдине, що робить тебе українцем. В українській державі не може бути іншої державної мови.

2. Об'єднайся з усіма свідомими українцями в єдину українську громаду. Відстоюй українські національні права та інтереси. Перш ніж об'єднуватись з "братами слов'янами" об'єднайся з братами українцями.

3. Ні словом, ні ділом не підтримуй чужинців, які прагнуть керувати Україною, її суспільно-політичним або громадським життям. Всіляко перешкоджай їх злочинним намірам.

4. Постійно вчись, як треба жити та господарювати, і не давай нікому розкошувати в Україні за рахунок зuboжіння її народу.

5. Будь добродієм, твори добро. Не протиставляй свої інтереси громадським.

6. Не будь холуєм тих, хто пригноблює та грабує народ, порушує засади моралі та права. Захищай справедливість.

7. Будь розсудливим, не піддавайся провокаціям ворогів України, викривай їх перед народом. Бережи унітарну українську державу.

8. Завжди пам'ятай та шануй своїх українських предків, вклоняйся пам'яті українців, загиблих від загарбників.

9. Українським дітям - якісне та безкоштовне оздоровлення, патріотичне виховання та навчання на найкращому сучасному рівні.

10. Дотримуйся здорового способу життя, охороняй довкілля. Підтримуй розвиток української науки та культури.

Реквієм "Герої не вмирають"

22 лютого 2016 року члени правління ГО «Майдан Стрийщини» В. Коцур, С. Вега та учасники АТО Сергій Марков (24 омбр), О. Мажак (80 аембр) прийняли участь в Реквіємі «Герої не вмирають», який відбувся в актовому залі Стрийського аграрного коледжу ЛНАУ. Присвятили реквієм 2-ій річниці Небесної Сотні.

Зі вступним словом виступила викладач історії Федитник Н. Д., яка наголосила на тому, що ми сьогодні повинні низько схилити голову перед людьми, які не схотіли терпіти приниження, несправедливості та зневаги до свого народу і за покликом душі прибули на Майдан для боротьби за вільну Україну. Їх було вбито у мирний час, у центрі столиці. Вони стали Небесною Сотнею.

21 листопада 2014 року президент України Петро Порошенко підписав Указ про присвоєння Героям Небесної Сотні звання Героя України, а 11 лютого 2015 року своїм указом оголосив 20 лютого - Днем Героїв Небесної Сотні.

Під час проведення заходу студенти коледжу Мих Віта та Левицька Світлана виконали авторські вірші, а Пелішенко Давид розповів нам про нашого земляка - Героя Небесної Сотні - Андрія Корчака.

Про участь стриян у Революції гідності та захист територіальної цілісності в зоні АТО на сході України розповів

заступник ГО «Майдан Стрийщини» полковник запасу Степан Вега.

Крім цього Степан Вега відзначив, що за ініціативи ГО «Майдан Стрийщини», Стрийської станиці «Пласт» для покращення військово-патріотичного виховання молоді та вдосконалення матеріально-технічної бази допризовної підготовки планується створити Крайовий постійно діючий вишкільний табір в районі села Завадів .

Метою Крайового вишкільного табору має стати військово-патріотичне виховання молоді та підготовка до служби в Збройних Силах України, сприяння самопізнанню, самовихованню учасників через спеціальну вишкільну підготовчу програму та систему вправ, знань, змагів, побудованих на основі військово-спортивної, краєзнавчо -туристичної та патріотичної системи виховання.

Виступила голова ГО «Майдан Стрийщини» Вікторія Коцур та розповіла про події на Майдані та символізм Майдану в житті українців.

Своїми спогадами про участь в бойових діях під час проведення АТО зі студентами коледжу поділились старшина запасу – командир відділення 80 аеромобільної бригади Мажак Олексій, а також механік- водій БМП- 2, 24 окремої механізованої бригади рядовий запасу Сергій Марков.

На завершення Реквієму студенти та викладачі Стрийського аграрного коледжу переглянули підготовлений ГО «Майдан Стрийщини» документальний фільм про стриян Героїв Небесної Сотні та стриян, які загинули в зоні проведення АТО на сході України.

**Міському голові м. Стрия
Р. Шрамов`яту**

**Копії – головам депутатських комісій
Стрийської міської ради**

Громадська організація «Майдан Стрийщини» звертається до Вас з пропозицією підтримати нашу громадську ініціативу і встановити в місті Стрию пам'ятний знак в пам'ять «НЕБЕСНОЇ СОТНІ» для вшанування трагічних подій на МАЙДАНІ в м. Києві, які відбулися в лютому 2014 року.

Вся Україна вшановує цю трагічну річницю, коли злочинна влада вбила патріотів України. Пам'ять про події минулого є частиною сучасного і тому від кожного громадянина залежить наше майбутнє.

Для належного вшанування і відзначення цих трагічних подій і збереження в пам'яті народу імен загиблих пропонуємо:

- провести з приводу встановлення пам'ятного знаку громадські слухання в м. Стрию;
- провести відкритий конкурс проектів на кращий пам'ятний знак;
- виділити кошти з фонду розвитку міста (або запланувати в бюджеті міста на 2017 рік) на встановлення пам'ятного знаку.

на встановлення пам'ятного знаку.

Просимо наше звернення
зачитати на найближчій сесії
Стрийської міської ради.

02.02.2015р.

*Голова ГО «Майдан
Стрийщини» Вікторія Коцур*

Мій Луганськ.

Моя співрозмовниця – Олена, луганчанка, як тепер кажуть «тимчасово переміщена особа». Погодьтеся, звучить образливо, бо хто хотів добровільно «переміститися», залишаючи свої рідні стіни, де прожили все або майже все життя? Отак вирвали з рідних

осель і наказали забути. Хто? Сусід-агресор. Намагаюся зрозуміти, як так могло трапитися, що стільки людей в ХХІ столітті стали вигнанцями зі своєї землі, змушені поневірятися в пошуках хліба. Багато з них боліють душею за Україну, за її майбутнє. Та, правди ніде діти, є велика частина й тих, хто не хоче жити в Україні, тому вони й горланили: «Путин, приди!» І прийшов та повбивав частину з тих спраглих за Новоросією. А мотивація в нього була дуже вагомою: «Будем захищати русских, где бы они не жили». Тобто, мовчїть, хахли, будемо у вас наводити «порядок». «Нас притесняють, заставляють розговаривать по-українски», - горланили «притиснені». Ось так з'явився привід для вторгнення. Начебто мова стала причиною для розбрату. А чи так воно насправді було? Ще не один науковець буде досліджувати, як почалася ця трагедія на Донбасі.

-Чи справді «каменем спотикання» і розбрату стала українська мова?

- Там, де я працювала (Коледж Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля) лекції читали на двох мовах. В основному російською. Можливо, тому, що серед студентів університету було багато іноземців, особливо на технічних спеціальностях. Однак

звіти ми писали українською, і не було жодних проблем. Та між собою чиновники спілкувалися на «общепонятном». Мова ніколи не була тут «каменем спотикання». **Мова завжди відігравала важливу роль для самоідентифікації.**

-А як все починалося, згадайте якісь нюанси.

-Кидалася кістка розбрату: навіщо нам українська, якщо більшість розмовляє російською? Ця мова мала більш практичне застосування в житті Донбасу. Треба було долати психологічний бар'єр. Тут слід повернутися до історії та традицій, які склалися, зокрема, в Луганщині. Північна частина Луганщини, котра межує з Харківською областю (Слобожанщина) дуже проукраїнськи налаштована. Досі збереглося українське село – основний носій мови та національних традицій. До кінця 50-х років школи там були в основному українські.

Південь Луганської області – промислово-індустріальний. Традиційно було багато приїжджих. Він російськомовний. Тут оселяли селян з Росії. Це були т. зв. «державні селяни», їх забрали зі своїх осель, дали (на той час) високооплачувану працю на шахті. Працювали вони по 13-16 годин, перевтомлені йшли в свої бараки, де на них не завжди чекала ситна вечеря, і «валилися» спати, щоб наступного ранку все повторити. Працювали на виснаження. На якусь культурну передишку в них не залишалось ні часу, ні сил, ні бажання. Тут вони народжувалися і вмирали, породжуючи собі подібних. Головним фактором розслаблення стала пляшка оковитої. Так ця частина краю почала сповзати в прірву пияцтва.

Тут досі збереглися неповторна вишивка та обряди. На шахтах Донбасу люди працювали без паспортів. Вони нікуди не могли виїхати. Їх «прив'язали» до місця проживання. Це були люди-кріпаки ХХ століття. Селяни, виростивши врожай,

потребували продати його в місті. Для цього виробляли довідку-дозвіл на торгівлю на ринку. До смерті Сталіна це були селяни-кріпаки. В місті ситуація була іншою: тут можна було «заховатися». Сюди приїжджали дружини заарештованих неблагонадійних. Тут ніхто нікого не питав звідки ти. Освідченні люди були «в ціні». Багато жінок виходило заміж, щоб вижити.

В 70-х роках ситуація змінилася. Донбас почали краще постачати. Життя стало легше. «Голодна Росія» приїжджала сюди «затоваритися». Росіяни бачили, що тут жити краще. Тому багато з них переїжджали в Донбас. Отак Дике Поле (історична назва цього регіону) поступово прихистило в себе ворогів і недругів української землі. Йшлося про виживання. Тоді не стояло ані мовне, ані релігійне питання. Поступово настільки стерлися грані між корінним і приїжджим населенням, що ніхто не задумувався, якою мовою розмовляє. Підтекстом ситуації була байдужість до мовного питання. В селах більше зберігали традиції – Стрітєння, веснянки, щедрування, свято Маковія, Спаса. Зберігався звичай жертвоприношення у вигляді овочів, різних страв. Це було замкнуте суспільство, де консервувалися традиції - як добрі, так і не дуже.

Але ж не це виринає в моїй пам'яті, хоча Слобожанщина дуже багата своїми історичними, культурними традиціями.

Нажаль, політика українізації була відсутня. Ця війна, що прийшла зараз, могла вибухнути і в 90-х. Ми мали понад 20 років, щоб створити національну стратегію. Економіка та політична ситуація формували погляди на ситуацію в цілому в державі. В освіті майже не відбулося базових змін. Так в Сімферополі була єдина в цьому регіоні українська гімназія, а в Луганську – українська школа.

Русифікація на Донбасі тривала роками. 30 років максимального сприяння розвитку Донбасу в СРСР створили систему благополуччя. Люди тут були матеріально забезпечені (починаючи від житла, машини, інших речей). І в той же час на державному рівні не було зацікавлення, щоб розвивати в першу чергу культуру. Працюючий народ жив усталеним життям – шахта, зарплата. І знову все з початку. Тому, коли почали закривати шахти, почалося незадоволення. Луганщина мала хороші НДІ. Як тільки почалося невдоволення, це викликало обурення. Велика кількість українців перестали визнавати себе українцями. Багато людей стали потребувати «сильної руки». Найбільшим пропагандистом русифікації Донбасу виступила РФ - «русских притесняют». З цього все й почалося.

-Як ви потрапили до Стрия і чому саме тут ви захотіли жити, адже в більшому місті легше знайти роботу?

- В 2014 році ми переїхали до Стрия. Тут зустріли людей, котрі пережили акцію «Вісла». Цим людям, як і нам, довелося

пережити подібну трагедію. Саме вони найбільше перейнялися нашими проблемами, найкраще нас зрозуміли. Чому Стрий? Мабуть, доля. Затишне, гарне місто, привітні люди.

-Ким себе визнають зараз луганчани? Адже є велика частина людей, котрі не виїхали з цього краю через різні обставини і вони не перестають відчувати себе українцями?

- Якщо б зараз зробити перепис населення, на мою думку, треба було б поставити питання, чи визнає себе людина громадянином

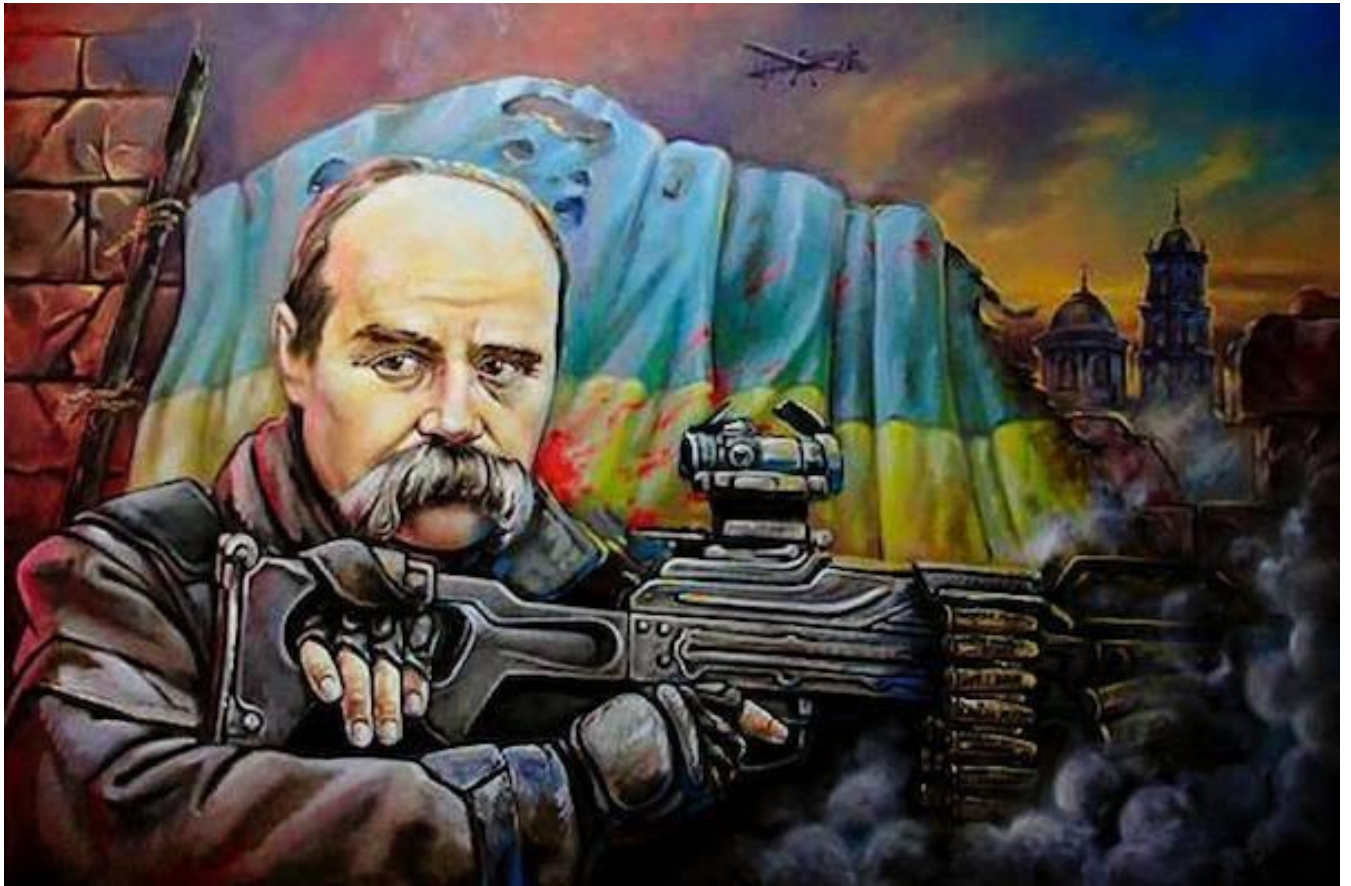
України. У багатьох людей пенсійного віку відношення до інших за принципом «свій - не свій». І це не торкається ні віри, ні мови. Це скоріше відноситься до того, де людина народилася. Але це моя думка.

- Якою ви бачите перспективу для Луганщини на найближчі десятиліття?

- Перспектива... Найближчі десятиліття – сіра зона. Це – територія зруйнованих можливостей. Культурні можливості знищені ворогом повністю. Після пережитого я не раз думаю: яке це щастя жити без війни. Там залишилася хороша матеріальна база університетів. Але там буде проводитися антиукраїнська політика. Ця війна створила барикади між цивілізаціями. Вона провела межу «до» і «після». На жаль, наша держава нічого не робить, щоб посприяти тим переселеним особам, які переїхали сюди. 2014 рік був роком нереалізованих можливостей для Донбасу. Все могло піти іншим шляхом, ніж зараз. Першим зреагував бізнес. Для людей, які переселялися було 2 шляхи: перший – повернутися і співпрацювати з тими, хто захопив владу на Донбасі і другий – продовжити справу на новому місці (для підприємців в першу чергу). Літо чотирнадцятого року – час очікування. Розчарування було пов'язане з тим, що держава не виявила свого відношення до своїх громадян і тим більше нічого не зробила для них. Цю нішу заповнила російська «машина». Така активна підготовка до теперішніх подій почалася приблизно в 2002 році. Триває і зараз. Там зараз реанімувати свідомість просто неможливо. Дуже низька культура споживання: їжі, інформації, спиртного та інших речей. Те саме відбувається з пресою.

В Україні мусить бути розроблена національна ідеологія.

Розмовляла Лідія Ковальська

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «МАЙДАН СТРИЙЩИНИ»

82400, Львівська обл., м. Стрий, вул. Народна, 8
st.maydan@gmail.com www.smaidan.jimbo.com

Наші реквізити: ЕДРПОУ / ДРФО 39527322, Львівська філія ПАТ КОМЕРЦІЙНИЙ
БАНК «ПРИВАТБАНК», МФО 325321
Розрахунковий /рахунок № 26007053827960
Тел.. 093 539 08 35